

೩

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಬಾಲಬೋಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಮಿಶ್ರಾ

ಸಾರಾಂಶ: ಈ ಲೇಖನವು ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ಗಜಪತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, 'ಸೌರಾ' ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬಾಲಬೋಧೆಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಜೋ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಬುನಾದಿಯನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಸೌರಾದವರ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲಿಕಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಗದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು: ಬಾಲಬೋಧೆ-Primer, ಅಧಿಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ- metacognitive, ಮಕ್ಕಳ ಸಮಾಜೋ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭ- socio cultural context of the child, ಕಲಿಕೆಯ ಬುನಾದಿ- foundation of learning, ಎರೈ ಎರೈ- Erai Erai, ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಹೊಸ ಪ್ರವಚನ- new discourse of indigenous knowledge, ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಅಧಿಕಾರ- power between oral and written texts, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ನೀಡುವುದು- place to linguistic and cultural practices.

ಪೀಠಿಕೆ

ಈ ಲೇಖನವು ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದನೇ ಬಾಲಬೋಧೆಯ ರಚನೆಯ

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಮಾಜೋ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಲಬೋಧೆಯಲ್ಲಿ ಸೌರಾ ಜಾನಪದವನ್ನು ವಸ್ತುವಿಷಯವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರದಿಂದಲೇ ಆಯ್ದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಅದರದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಧಿಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೌರಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು: ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ಸೌರಾ, ಒಡಿಶಾದ ಗಜಪತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ. ಇಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಗಜಪತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟಿದೆ. ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಮುಂಡಾರಿ ಭಾಷಾ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ೮೯೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ೪೪೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೯೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೌರಾ ಮಾತನಾಡುವ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ. ೩೩೨ ಶಾಲೆಗಳು ಶೇಕಡಾ ೯೦-೯೯ ರಷ್ಟು ಸೌರಾ ಭಾಷಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ೧೧೮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ (ಶೇಕಡಾ ೧೦೦) ಸೌರಾ ಜನ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಭಾಷೆಯಾದ ಒರಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರ

೧. ಒಡಿಶಾದ ವಿವಿಧ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೯೦ ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಮಾಕಾಂತ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಮಿನಾಟಿ ಪಾಂಡಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಪಾಂಡಾ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದೆ, ಇದು ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಡಿಶಾದ ಪರ್ಲಬೆಮುಂಡಿ ಬಳಿಯ ಗುಮ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯಿತು.

ಭಾಷೆ, ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷೆಯ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಂತರವಿದೆ.

ಈ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ, ಕೇವಲ ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ಸುಮಾರು ೨೦ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು, ಸೌರಾ ಸಮುದಾಯದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ದ್ವಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಬೋಧೆ ಬರೆಯಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಸಮುದಾಯದ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸೌರಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ^೨, ಸೌರಾ ಮತ್ತು ಒರಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಬಾಲಬೋಧೆಗಳ ರಚನೆ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯ ಬಾಲಬೋಧೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಎರೈ ಎರೈ (ಕಮ್ ಕಮ್ - ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು, ಅದು 'ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಮಕ್ಕಳೆ ಆಟವಾಡೋಣ' ಎಂಬ ಸೌರಾ ಕವಿತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು.^೩ ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಬಾಲಬೋಧೆಯು ಸೌರಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ೨೪ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇದು ಮನೆ, ಉದ್ಯಾನ, ಗ್ರಾಮ, ಪರ್ವತ, ಹಣ್ಣುಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ

೨. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಮಾಕಾಂತ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಅವರು ಗುಮ್ಮಾ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೌರಾ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ೧೯೯೮- ೧೯೯೯ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೫ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

೩. ಒಡಿಶಾದ ವಿವಿಧ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೯೦ ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಮಾಕಾಂತ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಮಿನಾಟಿ ಪಾಂಡಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಪಾಂಡಾ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿದ್ದೆ, ಇದು ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಬತ್ತಳಿಕೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಡಿಶಾದ ಪರ್ಲಬೆಮುಂಡಿ ಬಳಿಯ ಗುಮ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯಿತು.

ಬಗೆಗಿನ ಜಾನಪದ ಕತೆಗಳು, ಕೃಷಿ, ಬೇಟೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು

ಅನುಭವವು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಬೋಧನಾ ಪಠ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಸೌರಾ ಸಮುದಾಯದ್ದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಹೊಸ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 'ಎರೈ ಎರೈ' ಯ ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಔಪಚಾರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಆದ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಧಿಕೃತ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೌರಾ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಬೆಳಕಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು

ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲಬೋಧೆಯ ಒಂದು ಪಾಠದಲ್ಲಿ 'ಕಾಡನ್ ಡಾ ಕಾಕಾ' (ನೀರಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ) ಎಂಬ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಬಳಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸೌರಾ ಕಥೆಯು ನೀರಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ ಹೇಗೆ ಜನಿಸಿದವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಲಬೋಧೆಯ ಕತೆಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ಉಪಸ್ಥಿತಳಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕತೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ,

ಸೌರಾ ^೪	ಕನ್ನಡ	ಒರಿಯಾ
ಅಜೊಯ್ ಆನಿಜ್ಜಿನ್ ಬಾಗು ಅಂತಿ ದಾಕುನಿಂಜಿ	ಒಂದು ಮರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದವು	ಗೊಟ್ಟಿ ಗಾಫೇರೇ ದುಇಟಿ ಛಾಠಾಹಿ ರಹುತಿಲೇ
ಬಾದಿನ ಆನಿಂಜಿ ರುದಿಲಿಂಜಿ	ಒಂದು ದಿನ ಅವೆರಡು ಜಗಳವಾಡಿದವು	ದಿನೇ ಸೇಮಾನೇ ಕಾಲಿ ಕಾಲೇ
ಆರುದಿಲಿಂಜಿ ಆಸೆಲೆ ಜಾಇತಾ ಗಾಲುಲಿಜಿ	ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾ ಅವೆರಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದವು	ಕಾಲಿ ಕಾರಿ ಸೇಮಾನೇ ತಾಲೇ ಪಾದಿಗಾಲೇ

೪. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ರಾಯಘಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಫಾಸಿ ಸಬರ್, ಇವರು ಸೌರಾ ಬಾಲಬೋಧೆ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಬೋಯ್ ದುಕ್ರಿಯೋಯ್ ದಾಕುಲಿ	ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯಿದ್ದಳು	ಜಾನೇ ಬೂಡಿ ತಿಲಾ
ಆನಿನ್ ಬಿಂದಿಯಾನ್ ಬಿಂದಿಯಾನ್‌ಲಿನ್ ಕುಮಾಬಾನ್ ಆಬೋಯ್ ಮುಂಗಬಾ ದಾಕುಇತಿನ್	ಅವಳು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು	ಸೇ ರಾಂಧಿ ಶರಿ, ಪೌಂಶಾಕು ಗೊಟ್ಟಿ ಜಾಗರೇ ರಬಿಲಾ
ಆಸಾಜನ್ ಬಾರಾನ್ ಆಬೋಯ್ ಮುಂಗಬಾ ದಾಕುಇತಿನ್	ಅವಳು ಇದ್ದಿಲನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು	ಅಂಗಾರು ಕು ವು ಗೊಟ್ಟಿ ಜಾಗುರೇ ರಬಿಲಾ
ಆಯಿಂತೆ ಆವಾಮ್ತಿ ಕುಮಾಬ್ಲಿಂಗನ್ ಲಾಗ್ತಲೆ, ಅನಿ ಪಾಲುದಮ್ ದೆಯಿಲೆ	ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ಬೂದಿಯೊಳಗೆ ಬಿತ್ತು ಅದು ನೀರುಹಕ್ಕಿಯಾಯಿತು	ಗೊಟ್ಟಿ ಛಾಡಾಹಿ ಪೌಂಶಾ ಉಪರೇ ಪಾಡಲಾ ಓ ಬಾಗಾ ಹೇಲಾ
ಬುತಿಂತೆ ಆಶಾಜನ್ ಅಸೈಲಿಂಗನ್ ಲಾಗ್ತಲ್ಲಿ ಆನಿ ಯೆಗಾದುನ್ ದೆಯಿಲೆ	ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಿ ಇದ್ದಿಯೊಳಗೆ ಬಿತ್ತು ಅದು ಕಾಗೆಯಾಯಿತು	ಅನ್ನೋ ಛಾಡಾಹಿ ತಿ ಅಂಗಾರ ಉಪರೇ ಪಾದಲಾ ವು ಕೌ ಹೇಲಾ

‘ಎರೈ ಎರೈ’ ನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನುವಾಗಡ ವಲಯದ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಬರಹಗಾರರು ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ನಾನು ತಿತಿಸಿಂಗ್ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಫಿಲಿಪ್ ಮಂಡಲರವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಮಕ್ಕಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಥೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪಠ್ಯದೊಳಗಿಂದ ಮರುಪಠ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು

ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಪಠ್ಯವೆಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೊಸತನದ ಕಾಣ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಆ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಿದರು, ಇದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಹ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ಮಗು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, “ಪಕ್ಷಿಗಳು ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಪೊಟರೆಯೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ದೂರ ಹೋದಾಗ, ಹಾವು ಗೂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. (ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಾತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ.)

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹಾವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಆರಂಭಿಕ ತರಗತಿಗಳ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೌನವು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಗು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, “ಗುಡಿಸಲು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಒಲೆ ಗುಡಿಸಲಿನ ಹೊರಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಶಿಕ್ಷಕನು, “ಅದು ಯಾಕೆ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಮಗು ಹೇಳಿತು, “ಆ ಮುದುಕಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ, ಅವಳು ಹಾಗೆ ಹೋದಾಗ, ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಈ ಎರಡು ಸೃಜನಶೀಲ ಘಟನೆಗಳು ಅವರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹಾವು, ಅಥವಾ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗುವುದು, ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಘಟನೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪಠ್ಯವಲ್ಲ, ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದ ಅನಂತರ, ಮಕ್ಕಳೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಗೊಂದಲಕ್ಕೊಳಗಾದ ಶಿಕ್ಷಕ (ಫಿಲಿಪ್ ಮಂಡಲ್) ಮೊದಲಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಂದಿದ್ದರೂ, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯದ್ದನ್ನು

ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಪಕ್ಷಿ, ಮರ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಆಗ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಠ್ಯದಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಸ ಪಠ್ಯ ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಳನೋಟ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಶಿಕ್ಷಕ ಫಿಲಿಫಾರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮಿನುಗಿದವು. ಅವರು 'ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯ ಪಠ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ, ಪಠ್ಯದೊಳಗಿಂದಲೇ ಪಠ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರ ಆಲೋಚನೆಯ ಭಾಷೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವುಮಾಡಿತು. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹೊಸ ಅರಿವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಡೀ ತರಗತಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾಗಹಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ತಾವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯ ಹೇರಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿತು

ಶಿಕ್ಷಕರ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ

ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವರ ನಡುವೆ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಜರುಗಿತು. ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯಗಳ ಮಾದರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಯಿತು. ದ್ವಿ ಭಾಷಾ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಪಠ್ಯದಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಅವುಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಿದವು. ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲದವರೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಕಥೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೆಲವು ಪದಗಳು: ಸೌರಾದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ (ಇಂಗ್ಲಿಷ್)

aboi - one - ಒಂದು,

bagu - two - ಎರಡು,

anin - she/he - ಅವನು/ಅವಳು,

anib - tree - ಮರ,

badina - one day – ಒಂದು ದಿನ,

aninji - (plural) - you – ನೀನು/ನೀವು

dukri - old woman – ಮುದುಕಿ

bandin - oven – ಒಲೆ

kuma - ash – ಬೂದಿ,

assaj - charcoal – ಇದ್ದಿಲು,

dakuitin - stored – ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ.

ಒಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಪಠ್ಯದಿಂದ ಕಲಿತ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾದರಿಗಳು:

೧. 'ಜಿ' ಭೂತಕಾಲ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಅನಂತರ ಬಹುವಚನವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ
ರುಡಿಲಿನ್ + ಜಿ = ಕಾಲಿ + ಕೇಲ್ (ಜಗಳವಾಡಿದರು/ವು)
ದಾಕುಲಿನ್ + ಜಿ = ರಹು + ತಿಲೆ (ವಾಸಿಸು) (ಏಕವಚನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ದಾಕುಲಿನ್ ಆಗಿದೆ, ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ದಾಕುಲಿನ್ಬಿ)
ಗಾಲು + ಲಿ + ಜಿ = ಪಾಡಿ + ಗಾಲೆ (ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಬಹುವಚನ)
ಗಾಲೂಲಿ (ಏಕವಚನ)

ಅವರು ಸೌರಾದಲ್ಲಿ ಭೂತಕಾಲದ 'ಜಿ' ಅನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಂಶವನ್ನು ಕಲಿತ ಅನಂತರ, ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ಸೌರಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಭೂತಕಾಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಒರಿಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿತರು. ಸೌರಾದಲ್ಲಿ 'ಜಿ' ಗೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಒರಿಯಾದಲ್ಲಿ 'ಲಿ' ಎಂದು ಊಹಿಸಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಸೌರಾದಿಂದ ಒರಿಯಾಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡವು. 'ಜಿ' ಅನ್ನು ಬಹುವಚನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

೨. ಅಂತೆಯೇ, ವ್ಯಾಕರಣದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಸೌರಾದ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಆನ್' ಒರಿಯಾದಲ್ಲಿ 'ಕು' ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು 'ಲಿಂಗನ್' ಎಂದರೆ ಒರಿಯಾದಲ್ಲಿ 'ರೆ' ಮತ್ತು ಅದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಕುಮಾಬ್ + ಆನ್ = ಪೌಂಶಾ + ಕು (ಬೂದಿಗೆ)

ಅಸ್ಸಾಜ್ + ಆನ್ = ಅಂಗಾರಾ + ಕು (ಇದ್ದಿಲಿಗೆ)

ಕುಮಾಬ್ + ಲಿಂಗನ್ = ಪೌಂಶಾ + ರೆ (ಬೂದಿಯ ಮೇಲೆ)

ಅಸ್ಸಾಜ್ + ಲಿಂಗನ್ = ಅಂಗಾರಾ + ರೆ (ಇದ್ದಿಲು ಮೇಲೆ)

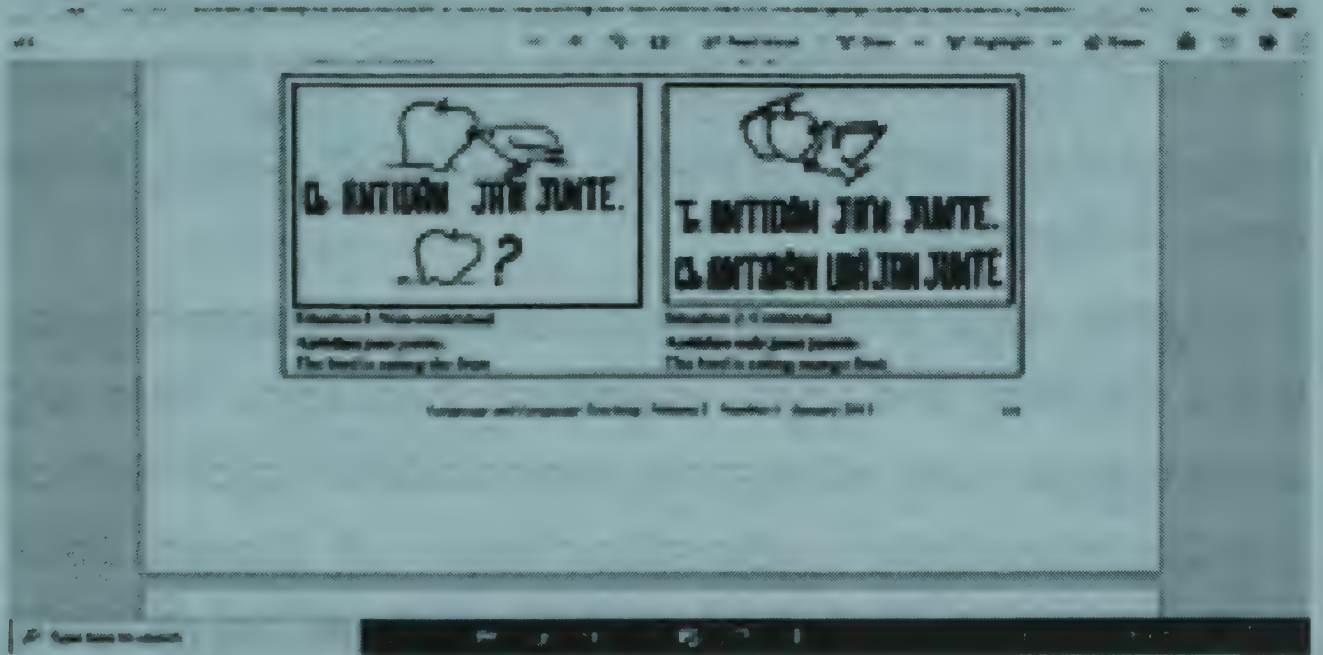
ಒರಿಯಾ ಮತ್ತು ಸೌರಾ ವಾಕ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವೇ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸದೊಂದು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಲು ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಇತ್ತು. ಅದೆಂದರೆ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಸಹಾಯ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕಲಿಕೆಯ ಹೊಸ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪಠ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿಸಿದ ಅನಂತರ ತಿಳಿದುಬಂದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ,

- ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಸೌರಾ ಪದಗಳನ್ನು ಓದಬಲ್ಲರು
- ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು
- ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒರಿಯಾ ಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು, ಮಾತು ಮತ್ತು ಬರಹ ರೂಪ ಎರಡನ್ನು ಕಲಿತರು
- ಅವರು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಓದಲು, ಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು
- ಅವರು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಗಳಿವೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಒರಿಯಾಕ್ಕಿಂತ ಕೀಳಲ್ಲ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು
- ಸಾಮಗ್ರಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ಅನುಭವಿ ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಎನಾಮ್ ಗೊಮಂಗಾ ಸೇಬು ತಿನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದರು. ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಗು

ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು, ಆದರೆ ಹಣ್ಣು ಅವಳಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಗು ಆಂತಿಡಾನ್ (ಹಕ್ಕಿ) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು, ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಸೇಬಿನ ಬದಲು ಮಾವಿನಹಣ್ಣನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ನಾನು ಎನಮಾರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈಗ ಆ ಹೊಸ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಮಗು ಗುರುತಿಸಿತು. ಆ ಚಿತ್ರದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವಿತ್ತು. ನಾವು ಆ ಮಗು ಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಓದುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಏನಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಓದಲು ಮಗುವಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬುವುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರ ವಾಕ್ಯ ಓದುವುದಾಗಬಹುದಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರ ೧ ರಲ್ಲಿ, (ಆಂತಿಡಾನ್ ಜಾನ್ ಜುಮ್ಪೆ) ಹಕ್ಕಿ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ಚಿತ್ರ ೨ ರಲ್ಲಿ, ಮಗು ಉಡಾ (ಮಾವು) ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿತು, ಹಕ್ಕಿ ಮಾವಿನಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ಸನ್ನಿವೇಶ ೧ ರಲ್ಲಿ, ಮಗುವಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವಳು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಸನ್ನಿವೇಶ ೨ ರಲ್ಲಿ, ಮಗು ಉಡಾ (ಮಾವು) ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು, (ಅದನ್ನು ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡದಿದ್ದರೂ,) ಮಗುವು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಓದಿತು. ಇದು ಪದಗಳ ಓದುವಿಕೆ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಂಡು ಓದುವುದು. ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರು

ರಚಿಸಿದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ದೃಶ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಕಲಾವಿದರು ರಚಿಸಿದಂತವುಗಳು. ಸೌರಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು ಪರಿಚಿತ ಆದರೆ ಸೇಬು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವಲೋಕನಗಳು

ಸೌರಾ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ, ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಸೌರಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು. ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ನಂಬಲೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಅನಂತರ ಅವರು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ತರಗತಿಯು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು.

ಸೌರಾ ಮಕ್ಕಳು ಸೌರಾ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಧಿಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ (ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು) ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪಠ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕತೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಜ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪಠ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮಗೆ ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹೇರಿಕೆಯಾದ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು, ಮಕ್ಕಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಗೆ, ಈ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸ್ವಯಂ-ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಸಹಬಾಳೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅತ್ಯಂತ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ನೀಡುವುದು.

* * *

ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

೧. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಲೇಖನವು ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾ?
೨. ಓದುವುದೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದುವುದೇ? ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು “ಓದುವುದು” ಎಂದರೇನು?
೩. “ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿರುವ ನಾವು ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪರಕೀಯರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ನಿಮಗನಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಮಿಶ್ರಾ: ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಲಹೆಗಾರ. ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ತಂಡ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಐಸಿಐಸಿಐ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಫಾರ್ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಸಿವ್ ಗ್ರೋತ್, ಚತ್ತೀಸ್‌ಘಡ್, ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
mkmfolk@gmail.com

ಅನುವಾದ: ಆನಂದ ಡಿ / ಪರಿಶೀಲನೆ: ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ಮೂಲ: *Language and Language Teaching*, Volume 2 Number 1 January 2013.

